

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение высшего образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Елабужский институт (филиал)
Факультет филологии и истории

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины

Методика обучения (1 профиль) Б1.О.08.01

Направление подготовки: 44.03.05 - Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)

Профиль подготовки: Родной язык и литература, иностранный язык

Квалификация выпускника: бакалавр

Форма обучения: очное

Язык обучения: русский

Год начала обучения по образовательной программе: 2019

Автор(ы): Камаева Р.Б.

Рецензент(ы): Ахатова Зифа Фаритовна

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Даутов Г. Ф.

Протокол заседания кафедры No ___ от "___" _____ 20__ г.

Учебно-методическая комиссия Елабужского института КФУ (Факультет филологии и истории):

Протокол заседания УМК No ___ от "___" _____ 20__ г.

Содержание

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине (модулю), соотнесенных с планируемыми результатами освоения образовательной программы
2. Место дисциплины в структуре основной профессиональной образовательной программы высшего образования
3. Объем дисциплины (модуля) в зачетных единицах с указанием количества часов, выделенных на контактную работу обучающихся с преподавателем (по видам учебных занятий) и на самостоятельную работу обучающихся
4. Содержание дисциплины (модуля), структурированное по темам (разделам) с указанием отведенного на них количества академических часов и видов учебных занятий
  - 4.1. Структура и тематический план контактной и самостоятельной работы по дисциплине (модулю)
  - 4.2. Содержание дисциплины
5. Перечень учебно-методического обеспечения для самостоятельной работы обучающихся по дисциплине (модулю)
6. Фонд оценочных средств по дисциплине (модулю)
  - 6.1. Перечень компетенций с указанием этапов их формирования в процессе освоения образовательной программы и форм контроля их освоения
  - 6.2. Описание показателей и критериев оценивания компетенций на различных этапах их формирования, описание шкал оценивания
  - 6.3. Типовые контрольные задания или иные материалы, необходимые для оценки знаний, умений, навыков и (или) опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций в процессе освоения образовательной программы
  - 6.4. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания знаний, умений, навыков и (или) опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций
7. Перечень основной и дополнительной учебной литературы, необходимой для освоения дисциплины (модуля)
  - 7.1. Основная литература
  - 7.2. Дополнительная литература
8. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети "Интернет", необходимых для освоения дисциплины (модуля)
9. Методические указания для обучающихся по освоению дисциплины (модуля)
10. Перечень информационных технологий, используемых при осуществлении образовательного процесса по дисциплине (модулю), включая перечень программного обеспечения и информационных справочных систем (при необходимости)
11. Описание материально-технической базы, необходимой для осуществления образовательного процесса по дисциплине (модулю)
12. Средства адаптации преподавания дисциплины к потребностям обучающихся инвалидов и лиц с ограниченными возможностями здоровья

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Камаева Р.Б. (Кафедра татарской филологии, Факультет филологии и истории)

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине (модулю), соотнесенных с планируемыми результатами освоения образовательной программы

Выпускник, освоивший дисциплину, должен обладать следующими компетенциями:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОПК-8	Способен осуществлять педагогическую деятельность на основе специальных научных знаний
ПК - 1	Способен формировать у обучающихся систему знаний об основных этапах развития родного языка и литературы с древности до наших дней
ПК - 2	Способен формировать представление у обучающихся о современной филологической науке и ее специфике
ПК - 3	Способен формировать у обучающихся умения работать с различными видами текстов, самостоятельно проводить филологические анализы.
ПК - 4	Способен формировать у обучающихся умения анализировать, оценивать и сопоставлять языковые и художественные явления.
ПК - 5	Способен формировать у обучающихся умения применять филологические знания в профессиональной и общественной деятельности межэтническом и межкультурном общении.
ПК - 6	Способен воспитывать у обучающихся уважительное отношение к языку, литературе и культуре родного народа
ПК - 7	Способен к коммуникации в устной и письменной форме на родном языке для решения задач межличностного и межкультурного взаимодействия.

Выпускник, освоивший дисциплину:

Должен знать:

- теоретические основы методики обучения родной литературе: задачи, принципы, методы;
- последовательность в формировании лингвистических и теоретико-литературных понятий;
- теории и технологии обучения и воспитания ребенка, сопровождения субъектов педагогического процесса;
- содержание преподаваемого предмета;
- способы взаимодействия педагога с различными субъектами педагогического процесса.

Должен уметь:

- использовать современные технологии и средства обучения родному языку и литературе;
- использовать различные средства коммуникации в профессиональной педагогической деятельности.

Должен владеть:

- способами ориентации в профессиональных источниках информации (журналы, сайты, образовательные порталы и т.д.);
- умением разрабатывать рабочие программы на основе типовых программ;
- умением разрабатывать планы урока и реализовать их в конкретных условиях;
- умением оценивать результатов знаний обучающихся по предмету.

Должен демонстрировать способность и готовность:

- способен осуществлять педагогическую деятельность на основе специальных научных знаний;
- способен формировать у обучающихся систему знаний об основных этапах развития родного языка и литературы с древности до наших дней;
- способен формировать представление у обучающихся о современной филологической науке и ее специфике;
- способен формировать у обучающихся умения работать с различными видами текстов, самостоятельно проводить филологические анализы;

- способен формировать у обучающихся умения анализировать, оценивать и сопоставлять языковые и художественные явления;
- способен формировать у обучающихся умения применять филологические знания в профессиональной и общественной деятельности межнациональном и межкультурном общении;
- способен воспитывать у обучающихся уважительное отношение к языку, литературе и культуре родного народа;
- способен к коммуникации в устной и письменной форме на родном языке для решения задач межличностного и межкультурного взаимодействия.

2. Место дисциплины в структуре основной профессиональной образовательной программы высшего образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел "Б1.О.08.01 Дисциплины (модули)" основной профессиональной образовательной программы 44.03.05 "Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки) (Родной язык и литература, иностранный язык)" и относится к обязательным дисциплинам.

Осваивается на 3, 4 курсах в 6, 7 семестрах.

3. Объем дисциплины (модуля) в зачетных единицах с указанием количества часов, выделенных на контактную работу обучающихся с преподавателем (по видам учебных занятий) и на самостоятельную работу обучающихся

Общая трудоемкость дисциплины составляет 10 зачетных(ые) единиц(ы) на 360 часа(ов).

Контактная работа - 126 часа(ов), в том числе лекции - 54 часа(ов), практические занятия - 72 часа(ов), лабораторные работы - 0 часа(ов), контроль самостоятельной работы - 0 часа(ов).

Самостоятельная работа - 162 часа(ов).

Контроль (зачёт / экзамен) - 72 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины: экзамен в 6 семестре; экзамен в 7 семестре.

4. Содержание дисциплины (модуля), структурированное по темам (разделам) с указанием отведенного на них количества академических часов и видов учебных занятий

4.1 Структура и тематический план контактной и самостоятельной работы по дисциплине (модулю)

N	Разделы дисциплины / модуля	Семестр	Виды и часы контактной работы, их трудоемкость (в часах)			Самостоятельная работа
			Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Кереш.Фән буларак татар теле һәм татар әдәбиятын укыту теориясе, методикасы. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары	6	2	0	0	6
2.	Тема 2. Татар теле һәм татар әдәбияты укыту ысуллары, алымнары, чаралары. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләкләре, эш программалары.	6	4	6	0	10
3.	Тема 3. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләре, типлары, формалары. Дәрәсләргә бүгенге таләпләр. Дәрәсләргә технологик картасы.	6	6	6	0	10
4.	Тема 4. Мәктәптә әдәби әсәр өйрәнүнең төп этаплары. Әдәби әсәргә төр, жанр үзенчәлекләрен исәпкә алып өйрәтү методикасы.	6	6	6	0	10
5.	Тема 5. Әдәбият дәрәсләрен оештыру һәм үткөрү методикасы.	7	6	8	0	20
6.	Тема 6. Татар теле дәрәсләрен оештыру һәм үткөрү методикасы.	7	4	8	0	20

N	Разделы дисциплины / модуля	Семестр	Виды и часы контактной работы, их трудоемкость (в часах)			Самостоятельная работа
			Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
7.	Тема 7. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә яңа педагогик технологияләр. Проект технологиясе.	7	8	10	0	20
8.	Тема 8. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә проектлау эшчәнлеген оештыру. Квест-проектлар.	7	6	10	0	20
9.	Тема 9. Үстерешле укыту технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләрен үстерешле укыту технологиясе нигезендә оештыру	7	6	10	0	20
10.	Тема 10. Уен технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләрен уен технологиясе нигезендә оештыру.	7	6	8	0	26
	Итого		54	72	0	162

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Кереш.Фән буларак татар теле һәм татар әдәбиятын укыту теориясе, методикасы. Федераль дөүләт белем бирү стандартлары

Татар теле методикасының предмети һәм бурычлары. Мәктәптә укыту-тәрбия процессының нәтижәлеген күтәрүдә туган телне укыту методикасының әһәмияте. Фән буларак татар телен укыту методикасы, аның эчтәлеген, бурычлары, объекты, предмети, үзенчәлекле сыйфатлары.

Мәктәптә татар телен һәм әдәбиятын укыту методикасының методологик, лингвистик, психолого-педагогик нигезләре, башка фәннәр белән бәйләнеше.

Татар теле һәм әдәбиятын укыту методикасының тарихы. Дәреслек авторларының методика фәне үсешендә әһәмияте.

Татар теле һәм әдәбиятын укыту теориясе һәм методикасының үсеш перспективасы, проблемалары. Федераль дөүләт белем бирү стандартларының эчтәлеген.

Тема 2. Татар теле һәм татар әдәбиятын укыту ысуллары, алымнары, чаралары. Татар теле һәм татар әдәбияты дәреслекләре, эш программалары.

Укыту ысуллары алымнары. Укытуның актив һәм интерактив алымнары. Гамәлдәге татар теле программалары Программаларның эчтәлеген, структурасын, төзелү принципнарын, аерым бүлекләр арасында бәйләнеш һәм әзәрлек. Татар теле һәм әдәбиятын программалары.

Белем алу чыганагы буларак дәреслек, аның башка дидактик чаралар арасында урынын.

Дәреслекләрнең эчтәлеген, төзелешен һәм төзелү принципнарын. Дәреслек белән эшләү ысуллары. Аларның әһәмиятен, төрләрен, төзелешен. Мәктәптә татар теле һәм әдәбиятын укытуны планлаштыру. Эш программалары.

Тема 3. Татар теле һәм татар әдәбиятын дәресләре, типлары, формалары. Дәресләргә бүгенге таләпләр. Дәреснең технологик картасы.

Мәктәптә уку-укыту процессында татар теле һәм әдәбиятын дәресләре, башка уку дисциплиналары буенча барган дәресләр белән охшаш һәм үзенчәлекле яклары. Хәзерге татар теле дәресен алдына куелган таләпләр. Дәреснең төрле этаптарында укытучы вазифалары.

Техник чаралар.Предметара бәйләнеш.

Дәреснең структурасы. Дәреснең сыйфатын бәяләү критерийлары.

Укытучының дәрескә хәзерләнүе. Дәреснең алдан уйлап куелган моделен, аны ижади эшкәртү һәм гамәлгә ашыру процессы. Дәрес өчен материал туплауның мәним принципнары. Дәрес конспектын төзү: дәреснең темасын, максатын билгеләү, оештырылу методикасын ачыклау (нәтижәле метод һәм алымнарны, укытучы һәм укучыларның максатка юнәлгән эшчәнлеген һ.б.), төзелешен, эчтәлеген конкретлаштыру, өй эшен күрсәтү. Дәреснең технологик картасы.

Дәрескә анализ һәм үзанаңиз.

Тема 4. Мәктәптә әдәби әсәр өйрәнүнең төп этапнары. Әдәби әсәргә төр, жанр үзенчәлекләрен исәпкә алып өйрәтү методикасы.

Мәктәптә әдәби әсәрләрне өйрәнү. Әдәби әсәрне төр, жанр үзенчәлекләрен исәпкә алып өйрәтү. Әдәби әсәрләрне өйрәнү барышынды эшне оештыру һәм башкару. Чөчмә әсәрләрне анализлау. Драма әсәрләрен анализлау. Фольклор әсәрләренә анализ. Лирик әсәрләрне анализлау. Лирик әсәрләргә хас үзенчәлекләр. Лиро-эпик жанрдагы әсәрләрне өйрәнү. Дәрәс өчен материал туплауның мәһим принциплары. Дәрәс конспекты төзү: дәрәснәң темасын, максатын билгеләү, оештырылу методикасын ачыклау (нәтижәле метод һәм алымнарны, укытучы һәм укучыларның максатка юнәлгән эшчәнлеген һ.б.), төзелешен, эчтәлеген конкретлаштыру, өй эшен күрсәтү.

Тема 5. Әдәбият дәрәсләрен оештыру һәм үткәрү методикасы.

Төр-жанр үзенчәлегенә әдәби әсәрне өйрәнү методикасына йогынтысы. Аларның идея-эстетик кыйммәтен танып белүнең укучыларның яшь, индивидуаль үзенчәлекләреннән, әдәби хәзерлеге дәрәжәсеннән чыгып билгеләнүе.

Лирика өйрәнү. Метод һәм алымнар сайлауга жанр (газәл, кыйтга, мәдхия һ.б.), лирик сюжет, лирик образлар системасы (кичереш, шагыйрь һәм лирик герой), шигырь төзелеше үзенчәлеге, сүз-образлар поэтикасының йогынтысы. Укучыларда кичереш хисләре тәрбияләү, сүз-образларга һәм башка сәнгатьчә чараларга (мәсәлән, поэтик фигураларга) йөкләнгән вазифаларны танып белү - лирик әсәр асылын танып белүдә мәһим шарт. Лирик әсәргә анализ бириү тәртибе.

Проза әсәрләрен өйрәнү. Метод һәм алымнарны сайлауга әсәрнең жанры (хкәя, повесть һ.б.), сюжет-композициясе, автор чараларының йогынтысы. Текст эчтәлеген һәм идея-эстетик юнәлешен танып белү алымнары: эчтәлек сөйләү һәм аның төрләре; план төзү, планга әсәрдән өзекләр сайлау, рецензия, аннотация язучу. Прозага анализ юллары, тәртибе.

Драма өйрәнү. Драма әсәрен өйрәнүдә төр-жанр үзенчәлекләре белән бәйлә кыенлыктар. Төп алымнар ("тамаша залы күзлегә", хыялый мизансценалар төзү, рольле уеннар, пьеса текстны белән спектакльне чагыштыру, авторның герой характерларын җанландыру алымнары). Пьеса нигезенә салынган конфликт һәм коллизияләр үзенчәлеген танып белү. Әсәрнең сәхнә тарихы, артистларның сәхнә юлы, милли театр, театр үсешендә язучыларның роле турында мәгълүматлар белән таныштыру - драма өйрәнү дәрәсләре.

Тема 6. Татар теле дәрәсләрен оештыру һәм үткәрү методикасы.

Укыту-тәрбия эшен оештыруның төп формасы буларак дәрәс. Хәзерге татар теле дәрәсләренәң үзенчәлеге. Тел дәрәсе алдына куелган дидактик таләпләр: дәрәснәң ачык максаты булуы, белем һәм тәрбия бирүнең бердәмлеге, фәннилек, вакыттан рациональ файдалану, предметка бәйләнеш һ.б. Дәрәс типлары, формалары. Өй эше. Аларның төрләре, методикасы. Өй эшенә куелган төп дидактик таләпләр. Татар теле буенча өйгә эш бириү. Өй эшен тикшерү алымнары. Дидактик максаты ягыннан дәрәс типлары: яңа материалны өйрәтү-аңлату, материалны ныгыту һәм белемнәргә камилләштерү дәрәсләре, гомумиләштереп кабатлау, укучыларның белем һәм күнекмәләрен исәпкә алу, ягъни контроль дәрәсләр.

Эчтәлеге ягыннан дәрәс типлары: фонетика, орфография, грамматика, пунктуация һәм тел үстерү дәрәсләре. Татар теле дәрәсләренәң төзелеше. Нинди ысул-алымның өстенлек итүенә карап, дәрәснәң төрле формалары. Дәрәс формалары: семинар, зачет, имтихан, лекция, консультация, диспут, экскурсия, сәяхәт, КВН дәрәсләр. Төрле дәрәс формаларының әһәмияте, төзелеше.

Тема 7. Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрендә яңа педагогик технологияләр. Проект технологиясе.

Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрендә яңа технологияләр. Уку процессын оештыру һәм идарә итүнең нәтижәләгәнәң нигезләнгән педагогик технологияләр. Белем бирүнең компьютер технологияләре. Үстерелешле укыту технологиясе. Проектлар технологиясе. Программалаштырылган укыту. Укучылар эшчәнлеген активлаштыру һәм интенсификаштыруга юнәлтелгән педагогик технологияләр. Уен тетехнологиясе.

Аралашуга өйрәтү технологиясе. Проектларның төрләре. Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрендә проектлар эшчәнлеген оештыру. Танып белү эшчәнлеген активлаштыру чарасы буларак квест-проектлар.

Тема 8. Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрендә проектлау эшчәнлеген оештыру. Квест-проектлар.

Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрендә проектлау эшчәнлеген оештыру. Проектлау эшенәң этаплары, эш барышы, укытучы, укучы эшчәнлеге. Татар теле һәм әдәбиятыннан проект яклау дәрәсләре. Квест- проект, аның төзелеше. Квест өчен биремнәр, күрсәтмәлелек. Квест-проектның белемнәргә системалаштыруга йогынтысы.

Тема 9. Үстерелешле укыту технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләрен үстерелешле укыту технологиясе нигезендә оештыру

Үстерелешле укыту технологиясе, эчтәлеге, төп этаплары (оештыру-мотивлаштыру, уку мәсьәләсен кую, уку мәсьәләсен чишү, рефлексия). Дәрәстә эшне төркемнәрдә оештыру, эш барышы, бәяләү системасы, эш төрләре, терек схемалар. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләрен үстерелешле укыту технологиясе нигезендә оештыру.

Тема 10. Уен технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләрен уен технологиясе нигезендә оештыру.

Уеннарның төрләре, эчтәлеге, үткәрү методикасы. Уен технологиясенәң асылы. Рольле уеннар. дидактик уеннар. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләрен уен технологиясе нигезендә оештыру. Дәрәстә эш барышы, бәяләү системасы, эш төрләре, терек схемалар, уенның кагыйдәләре. Уенның этаплары: әзерләнү этабы, уенны үткәрү этабы, йомгаклау этабы).

5. Перечень учебно-методического обеспечения для самостоятельной работы обучающихся по дисциплине (модулю)

Самостоятельная работа обучающихся выполняется по заданию и при методическом руководстве преподавателя, но без его непосредственного участия. Самостоятельная работа подразделяется на самостоятельную работу на аудиторных занятиях и на внеаудиторную самостоятельную работу. Самостоятельная работа обучающихся включает как полностью самостоятельное освоение отдельных тем (разделов) дисциплины, так и проработку тем (разделов), осваиваемых во время аудиторной работы. Во время самостоятельной работы обучающиеся читают и конспектируют учебную, научную и справочную литературу, выполняют задания, направленные на закрепление знаний и отработку умений и навыков, готовятся к текущему и промежуточному контролю по дисциплине.

Организация самостоятельной работы обучающихся регламентируется нормативными документами, учебно-методической литературой и электронными образовательными ресурсами, включая:

Порядок организации и осуществления образовательной деятельности по образовательным программам высшего образования - программам бакалавриата, программам специалитета, программам магистратуры (утвержден приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 5 апреля 2017 года №301).

Письмо Министерства образования Российской Федерации №14-55-996ин/15 от 27 ноября 2002 г. "Об активизации самостоятельной работы студентов высших учебных заведений"

Положение от 24 декабря 2015 г. № 0.1.1.67-06/265/15 "О порядке проведения текущего контроля успеваемости и промежуточной аттестации обучающихся федерального государственного автономного образовательного учреждения высшего образования "Казанский (Приволжский) федеральный университет"

Положение № 0.1.1.67-06/241/15 от 14 декабря 2015 г. "О формировании фонда оценочных средств для проведения текущей, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся федерального государственного автономного образовательного учреждения высшего образования "Казанский (Приволжский) федеральный университет"

Положение № 0.1.1.56-06/54/11 от 26 октября 2011 г. "Об электронных образовательных ресурсах федерального государственного автономного образовательного учреждения высшего профессионального образования "Казанский (Приволжский) федеральный университет"

Регламент № 0.1.1.67-06/66/16 от 30 марта 2016 г. "Разработки, регистрации, подготовки к использованию в учебном процессе и удаления электронных образовательных ресурсов в системе электронного обучения федерального государственного автономного образовательного учреждения высшего образования "Казанский (Приволжский) федеральный университет"

Регламент № 0.1.1.67-06/11/16 от 25 января 2016 г. "О балльно-рейтинговой системе оценки знаний обучающихся в федеральном государственном автономном образовательном учреждении высшего образования "Казанский (Приволжский) федеральный университет"

Регламент № 0.1.1.67-06/91/13 от 21 июня 2013 г. "О порядке разработки и выпуска учебных изданий в федеральном государственном автономном образовательном учреждении высшего профессионального образования "Казанский (Приволжский) федеральный университет"

6. Фонд оценочных средств по дисциплине (модулю)

6.1 Перечень компетенций с указанием этапов их формирования в процессе освоения образовательной программы и форм контроля их освоения

Этап	Форма контроля	Оцениваемые компетенции	Темы (разделы) дисциплины
Семестр 6			
	Текущий контроль		
1	Устный опрос	ПК - 6 , ПК - 5 , ПК - 4 , ПК - 2 , ПК - 1 , ОПК-8 , ПК - 7	1. Кереш.Фән буларак татар теле һәм татар әдәбиятын укыту теориясе, методикасы. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары 2. Татар теле һәм татар әдәбияты укыту ысуллары, алымнары, чаралары. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләре, эш программалары. 3. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләре, типлары, формалары. Дәрәсләргә бүгенге таләпләр. Дәрәснәң технологик картасы. 4. Мәктәптә әдәби әсәр өйрәнүнең төп этаплары. Әдәби әсәрне төр, жанр үзенчәлекләрен исәпкә алып өйрәтү методикасы.
2	Письменная работа	ОПК-8 , ПК - 4 , ПК - 3 , ПК - 2 , ПК - 1	2. Татар теле һәм татар әдәбияты укыту ысуллары, алымнары, чаралары. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләре, эш программалары. 3. Татар теле һәм татар әдәбияты дәрәсләре, типлары, формалары. Дәрәсләргә бүгенге таләпләр. Дәрәснәң технологик картасы. 4. Мәктәптә әдәби әсәр өйрәнүнең төп этаплары. Әдәби әсәрне төр, жанр үзенчәлекләрен исәпкә алып өйрәтү методикасы.

Этап	Форма контроля	Оцениваемые компетенции	Темы (разделы) дисциплины
3	Презентация	ОПК-8, ПК - 7, ПК - 6, ПК - 5, ПК - 3, ПК - 4, ПК - 2, ПК - 1	1. Кереш.Фән буларак татар теле һәм татар әдәбиятын укыту теориясе, методикасы. Федераль дәүләт белем биру стандартлары 2. Татар теле һәм татар әдәбияты укыту ысуллары, алымнары, чаралары. Татар теле һәм татар әдәбияты дәреслекләре, эш программалары. 3. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләре, типлары, формалары. Дәресләргә бүгенге таләпләр. Дәреснең технологик картасы. 4. Мәктәптә әдәби әсәр өйрәнүнең төп этаплары. Әдәби әсәрне төр, жанр үзенчәлекләрен исәпкә алып өйрәтү методикасы.
Экзамен			
Семестр 7			
Текущий контроль			
1	Устный опрос	ПК - 7, ПК - 6, ПК - 5, ПК - 4, ПК - 2, ПК - 3, ПК - 1, ОПК-8	5. Әдәбият дәресләрен оештыру һәм үткөрү методикасы. 6. Татар теле дәресләрен оештыру һәм үткөрү методикасы. 7. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә яңа педагогик технологияләр. Проект технологиясе. 8. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә проектлау эшчәнлеген оештыру. Квест-проектлар. 9. Үстерешле укыту технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләрен үстерешле укыту технологиясе нигезендә оештыру 10. Уен технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләрен уен технологиясе нигезендә оештыру.
2	Творческое задание	ОПК-8, ПК - 6, ПК - 4, ПК - 2, ПК - 1	8. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә проектлау эшчәнлеген оештыру. Квест-проектлар. 9. Үстерешле укыту технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләрен үстерешле укыту технологиясе нигезендә оештыру 10. Уен технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләрен уен технологиясе нигезендә оештыру.
3	Тестирование	ПК - 4, ОПК-8, ПК - 3, ПК - 2, ПК - 1, ПК - 7, ПК - 6, ПК - 5	5. Әдәбият дәресләрен оештыру һәм үткөрү методикасы. 6. Татар теле дәресләрен оештыру һәм үткөрү методикасы. 7. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә яңа педагогик технологияләр. Проект технологиясе. 8. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә проектлау эшчәнлеген оештыру. Квест-проектлар. 9. Үстерешле укыту технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләрен үстерешле укыту технологиясе нигезендә оештыру 10. Уен технологиясе. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләрен уен технологиясе нигезендә оештыру.
Экзамен			

6.2 Описание показателей и критериев оценивания компетенций на различных этапах их формирования, описание шкал оценивания

Форма контроля	Критерии оценивания				Этап
	Отлично	Хорошо	Удовл.	Неуд.	
Семестр 6					
Текущий контроль					

Форма контроля	Критерии оценивания				Этап
	Отлично	Хорошо	Удовл.	Неуд.	
Устный опрос	В ответе качественно раскрыто содержание темы. Ответ хорошо структурирован. Прекрасно освоен понятийный аппарат. Продемонстрирован высокий уровень понимания материала. Превосходное умение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.	Основные вопросы темы раскрыты. Структура ответа в целом адекватна теме. Хорошо освоен понятийный аппарат. Продемонстрирован хороший уровень понимания материала. Хорошее умение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.	Тема частично раскрыта. Ответ слабо структурирован. Понятийный аппарат освоен частично. Понимание отдельных положений из материала по теме. Удовлетворительное умение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.	Тема не раскрыта. Понятийный аппарат освоен неудовлетворительно. Понимание материала фрагментарное или отсутствует. Неумение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.	1
Письменная работа	Правильно выполнены все задания. Продемонстрирован высокий уровень владения материалом. Проявлены превосходные способности применять знания и умения к выполнению конкретных заданий.	Правильно выполнена большая часть заданий. Присутствуют незначительные ошибки. Продемонстрирован хороший уровень владения материалом. Проявлены средние способности применять знания и умения к выполнению конкретных заданий.	Задания выполнены более чем наполовину. Присутствуют серьезные ошибки. Продемонстрирован удовлетворительный уровень владения материалом. Проявлены низкие способности применять знания и умения к выполнению конкретных заданий.	Задания выполнены менее чем наполовину. Продемонстрирован неудовлетворительный уровень владения материалом. Проявлены недостаточные способности применять знания и умения к выполнению конкретных заданий.	2
Презентация	Превосходный уровень владения материалом. Высокий уровень доказательности, наглядности, качества преподнесения информации. Степень полноты раскрытия материала и использованные решения полностью соответствуют задачам презентации. Используются надлежащие источники и методы.	Хороший уровень владения материалом. Средний уровень доказательности, наглядности, качества преподнесения информации. Степень полноты раскрытия материала и использованные решения в основном соответствуют задачам презентации. Используются источники и методы в основном соответствуют поставленным задачам.	Удовлетворительный уровень владения материалом. Низкий уровень доказательности, наглядности, качества преподнесения информации. Степень полноты раскрытия материала и использованные решения слабо соответствуют задачам презентации. Используются источники и методы частично соответствуют поставленным задачам.	Неудовлетворительный уровень владения материалом. Неудовлетворительный уровень доказательности, наглядности, качества преподнесения информации. Степень полноты раскрытия материала и использованные решения не соответствуют задачам презентации. Используются источники и методы не соответствуют поставленным задачам.	3

Форма контроля	Критерии оценивания				Этап
	Отлично	Хорошо	Удовл.	Неуд.	
Экзамен	Обучающийся обнаружил всестороннее, систематическое и глубокое знание учебно-программного материала, умение свободно выполнять задания, предусмотренные программой, усвоил основную литературу и знаком с дополнительной литературой, рекомендованной программой дисциплины, усвоил взаимосвязь основных понятий дисциплины в их значении для приобретаемой профессии, проявил творческие способности в понимании, изложении и использовании учебно-программного материала.	Обучающийся обнаружил полное знание учебно-программного материала, успешно выполнил предусмотренные программой задания, усвоил основную литературу, рекомендованную программой дисциплины, показал систематический характер знаний по дисциплине и способен к их самостоятельному пополнению и обновлению в ходе дальнейшей учебной работы и профессиональной деятельности.	Обучающийся обнаружил знание основного учебно-программного материала в объеме, необходимом для дальнейшей учебы и предстоящей работы по профессии, справился с выполнением заданий, предусмотренных программой, знаком с основной литературой, рекомендованной программой дисциплины, допустил погрешности в ответе на экзамене и при выполнении экзаменационных заданий, но обладает необходимыми знаниями для их устранения под руководством преподавателя.	Обучающийся обнаружил значительные пробелы в знаниях основного учебно-программного материала, допустил принципиальные ошибки в выполнении предусмотренных программой заданий и не способен продолжить обучение или приступить по окончании университета к профессиональной деятельности без дополнительных занятий по соответствующей дисциплине.	
Семестр 7					
Текущий контроль					
Устный опрос	В ответе качественно раскрыто содержание темы. Ответ хорошо структурирован. Прекрасно освоен понятийный аппарат. Продемонстрирован высокий уровень понимания материала. Превосходное умение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.	Основные вопросы темы раскрыты. Структура ответа в целом адекватна теме. Хорошо освоен понятийный аппарат. Продемонстрирован хороший уровень понимания материала. Хорошее умение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.	Тема частично раскрыта. Ответ слабо структурирован. Понятийный аппарат освоен частично. Понимание отдельных положений из материала по теме. Удовлетворительное умение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.	Тема не раскрыта. Понятийный аппарат освоен неудовлетворительно. Понимание материала фрагментарное или отсутствует. Неумение формулировать свои мысли, обсуждать дискуссионные положения.	1

Форма контроля	Критерии оценивания				Этап
	Отлично	Хорошо	Удовл.	Неуд.	
Творческое задание	Продемонстрирован высокий уровень знаний и умений, необходимых для выполнения задания. Работа полностью соответствует требованиям профессиональной деятельности. Отличная способность применять имеющиеся знания и умения для решения практических задач. Высокий уровень креативности, самостоятельности. Соответствие выбранных методов поставленным задачам.	Продемонстрирован средний уровень знаний и умений, необходимых для выполнения задания. Работа в основном соответствует требованиям профессиональной деятельности. Хорошая способность применять имеющиеся знания и умения для решения практических задач. Средний уровень креативности, самостоятельности. Выбранные методы в целом соответствуют поставленным задачам.	Продемонстрирован низкий уровень знаний и умений, необходимых для выполнения задания. Работа частично соответствует требованиям профессиональной деятельности. Удовлетворительная способность применять имеющиеся знания и умения для решения практических задач. Низкий уровень креативности, самостоятельности. Выбранные методы частично соответствуют поставленным задачам.	Продемонстрирован неудовлетворительный уровень знаний и умений, необходимых для выполнения задания. Работа не соответствует требованиям профессиональной деятельности. Неудовлетворительная способность применять имеющиеся знания и умения для решения практических задач. Недостаточный уровень креативности, самостоятельности. Выбранные методы не соответствуют поставленным задачам.	2
Тестирование	86% правильных ответов и более.	От 71% до 85 % правильных ответов.	От 56% до 70% правильных ответов.	55% правильных ответов и менее.	3
Экзамен	Обучающийся обнаружил всестороннее, систематическое и глубокое знание учебно-программного материала, умение свободно выполнять задания, предусмотренные программой, усвоил основную литературу и знаком с дополнительной литературой, рекомендованной программой дисциплины, усвоил взаимосвязь основных понятий дисциплины в их значении для приобретаемой профессии, проявил творческие способности в понимании, изложении и использовании учебно-программного материала.	Обучающийся обнаружил полное знание учебно-программного материала, успешно выполнил предусмотренные программой задания, усвоил основную литературу, рекомендованную программой дисциплины, показал систематический характер знаний по дисциплине и способен к их самостоятельному пополнению и обновлению в ходе дальнейшей учебной работы и профессиональной деятельности.	Обучающийся обнаружил знание основного учебно-программного материала в объеме, необходимом для дальнейшей учебы и предстоящей работы по профессии, справился с выполнением заданий, предусмотренных программой, знаком с основной литературой, рекомендованной программой дисциплины, допустил погрешности в ответе на экзамене и при выполнении экзаменационных заданий, но обладает необходимыми знаниями для их устранения под руководством преподавателя.	Обучающийся обнаружил значительные пробелы в знаниях основного учебно-программного материала, допустил принципиальные ошибки в выполнении предусмотренных программой заданий и не способен продолжить обучение или приступить по окончании университета к профессиональной деятельности без дополнительных занятий по соответствующей дисциплине.	

6.3 Типовые контрольные задания или иные материалы, необходимые для оценки знаний, умений, навыков и (или) опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций в процессе освоения образовательной программы

Семестр 6

Текущий контроль

1. Устный опрос

Темы 1, 2, 3, 4

Сораулар.

1. Мәктәптә уку-укыту предметы буларак әдәбият: предмет укытуның асылы һәм бурычлары. Урта мәктәптә әдәбият укытуның нигез ташлары.
2. Татар әдәбиятын укыту тарихы (К.Насыри, Г.Тукай, Г.Ибраһимов, Г.Сәгъди эшчәнлеге).
3. Әдәбият укыту ысуллары, алымнары, чаралары.
4. Әдәбият дәресе. Әдәбият дәресенә таләпләр.
5. Әдәбият дәресләрен төркемләү.
6. Әдәбияттан кереш дәресләр
7. Эсәр өйрәнүнең нигезе буларак уку.
8. Әдәби эсәрне анализлау.
9. Мәктәптә укыту предметы буларак татар теле.
10. Фән буларак татар теле методикасы, аның предметы бурычлары.
11. Татар телен укытуның гомуми дидактик принциплары.
12. Тел дәресләрендә кулланыла торган метод һәм алымнар.
13. Татар теле дәресе. Дәрәскә таләпләр.
14. Татар теле дәресләре типлары: төзелеше, эчтәлеге.
15. Татар теле дәрәскәләренә анализ.
16. Татар теленә белем һәм тәрбия бирүдәге әһәмияте.
17. Соңгы елларда татар телен үстерү буенча кабул ителгән законнар.
18. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләре.

2. Письменная работа

Темы 2, 3, 4

Биремнәр.

1. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары.
2. Укучыларда универсаль уку гамәлләре формалаштыру.
3. Татар теле һәм әдәбияты укыту ысуллары, алымнары, чаралары.
4. Татар теле дәрәскәләренә анализ.
5. Әдәбият дәрәскәләренә анализ.
6. Заманча дәрәскә. Татар теле һәм әдәбияты дәрәскә таләпләр.
7. Татар теле дәрәскәнең технологик картасы.
8. Әдәбият дәрәскәнең технологик картасы.
9. Дәрәскә типлары һәм формалары.
10. Төрле тип дәрәскәнең структурасы, күнегүләр системасы.

3. Презентация

Темы 1, 2, 3, 4

Темалар.

1. Мәктәптә татар теле дәрәскә: төзелеше, эш төрләре, эчтәлеге.
2. Мәктәптә татар әдәбияты дәрәскә: төзелеше, эш төрләре, эчтәлеге.
3. Хәзерге дәрәскә куелган таләпләр.
4. Татар теле һәм әдәбияты дәрәскәләрендә күрсәтмәлелек.
5. Язучы биографиясен өйрәнү дәрәскәләре.
6. Күзәтү төсәндәге темаларны өйрәнү дәрәскәләренә үзгәртү.
7. Әдәби эсәрләргә анализ бирү дәрәскәләре.
8. Татар теле һәм әдәбиятыннан сыйныфтан тыш эшләр: әһәмияте, эчтәлеге, оештыру принциплары.
9. Лирик эсәрләрен өйрәнү дәрәскәләре: төзелеше эчтәлеге, эш төрләре.
10. Проза эсәрләрен өйрәнү дәрәскәләре: төзелеше эчтәлеге, эш төрләре.
11. Лиро-эпик эсәрләрен өйрәнү дәрәскәләре: төзелеше эчтәлеге, эш төрләре.
12. Драма эсәрләрен өйрәнү дәрәскәләре: төзелеше эчтәлеге, эш төрләре.
13. Фольклор эсәрләрен өйрәнү дәрәскәләре: төзелеше эчтәлеге, эш төрләре.
14. "Фонетика" бүлеген өйрәтү дәрәскәләрен оештыру.
15. "Лексика" бүлеген өйрәтү дәрәскәләрен оештыру.
16. "Сүз ясалышы. Сүз төзелеше" бүлеген өйрәтү дәрәскәләрен оештыру.
17. "Морфология" бүлеген өйрәтү дәрәскәләрен оештыру.
18. "Синтаксис" бүлеген өйрәтү дәрәскәләре.

Экзамен

Вопросы к экзамену:

1. Фән буларак мәктәптә татар әдәбиятын укыту методикасы: әһәмияте, бурычлары эчтәлеге.
2. Мәктәптә укыту предметы буларак татар теле, башка фәннәр белән бәйләнеше.
3. Татар теле һәм әдәбияты дәрәскәләрендә тәрбия мәсьәләләре.

4. Татар теле һәм әдәбияты укытуның гомумдидактик принциплары.
5. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә кулланыла торган метод һәм алымнар.
6. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә күрсәтмәлелек.
7. Татар телен һәм татар әдәбияты укытуның төп формасы буларак дәрес: бурычлары, дәрескә куела торган таләпләр.
8. Дәрес формалары (дәрес-сәяхәт, дәрес-әңгәмә, дәрес-зачет һ.б.). Төрле төр дәресләрнең әһәмияте, төзелеше.
9. Татар телен һәм татар әдәбиятын укытуны планлаштыру. Эш программалары.
10. Татар теле дәресләрнең типлары, төзелеше.
11. Фонетика укыту методикасы.
12. Лексика өстөндә эшләү методикасы.
13. Морфология укыту методикасы.
14. Синтаксисны укыту методикасы.
15. Татар әдәбияты дәресләрнең типлары һәм төзелеше.
16. Әдәбияттан кереш дәресләр.
17. Язучы биографиясен өйрәнү дәресләре.
18. Күзәтү төрөндәге темаларны өйрәнү дәресләре.
19. Әдәби әсәрләргә анализ бирү дәресләре.
20. Йомгаклау дәресләре.
21. Класстан тыш уку дәресләре.
22. Дәресләрдә әдәби әсәргә анализ ясау ысуллары.
23. Лирик әсәрләрне анализлау дәресләре.
24. Лиро-эпик әсәрләрне анализлау дәресләре.
25. Проза әсәрләрне анализлау дәресләре.
26. Драма әсәрләрне анализлау дәресләре.
27. Фольклор әсәрләрне анализлау дәресләре.
28. Татар теле дәресенә анализ һәм үзанаһиз.
29. Татар әдәбияты дәресенә анализ һәм үзанаһиз.
30. Татар теле һәм татар әдәбияты дәресләрнең технологик картасы.

Семестр 7

Текущий контроль

1. Устный опрос

Темы 5, 6, 7, 8, 9, 10

1. Мәктәптә татар теле һәм әдәбияты дәресләре.
2. Хәзерге дәрескә куелган таләпләр.
3. Татар теле һәм әдәбияты дәресе технологиясе.
4. Укучыларның әдәби үсешенә ирешүдә техник чараларның әһәмияте.
5. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә рольле уеннар.
6. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрнең төрләре һәм төзелеше.
8. Язучы биографиясен өйрәнү дәресләре.
9. Күзәтү төрөндәге темаларны өйрәнү дәресләрнең үзенчәлеге.
10. Әдәби әсәрләргә анализ бирү дәресләре.
11. Татар теле һәм әдәбиятыннан сыйныфтан тыш эшләр: әһәмияте, эчтәлеге, оештыру принциплары.
12. Татар теле һәм әдәбиятыннан түгәрәкләр, олимпиадалар, факультативлар һәм электив курслар.

2. Творческое задание

Темы 8, 9, 10

Биремнәр.

1. Яңа педагогик технологияләрне язмача характерларга: проект технологиясе.
2. Яңа педагогик технологияләрне язмача характерларга: уен технологиясе.
3. Яңа педагогик технологияләрне язмача характерларга: аралашуга өйрәтү технологиясе.
4. Яңа педагогик технологияләрне язмача характерларга: үстерешле укыту технологиясе
5. Татар теленнән квест-проектлар төзү.
6. Татар әдәбиятыннан квест-проектлар төзү
7. Проектлар яклау дәресен модельләштерү.
8. Үстерешле укыту технологиясенә корылган татар теле һәм әдәбияты дәресләрне модельләштерү.
9. Электив курс программаларына темалар исемлеге төзү.
10. Электив курс программасын эшкөртү.

3. Тестирование

Темы 5, 6, 7, 8, 9, 10

Тест1.

1. Әдәбият укыту теориясе эчтәлегендә мөһим компонент:

- А) хәзерге әдәбият дәресе алдына куелган таләпләр
Б) әдәбият укытуны оештыруның закончалыклары һәм принциплары турында мәгълүматлар
В) биография өйрәнү дәресеңең этаплары турында мәгълүматлар
2. Әдәбият укыту теориясеңең бурычы:
А) әдәбият укыту чаралары
Б) әдәбият укыту чараларының системасын эшләү
В) ижади эшләүче укытучылар тәҗрибәсен өйрәнү, системага салу һәм гомумиләштерүләр ясау
Г) әдәбияттан сыйныфтан тыш эшләрнең теоретик дәрәжәсен күгәрү юлларын эшләү.
3. Әдәбият укыту методикасының бурычы:
А) татар әдәбияты дәрәсләренең нәтиҗәләлеген, сыйфатын күтәрү
Б) татар әдәбияты предметының оптималь эчтәлеген билгеләү
В) зәвыклы китап сөючеләр тәрбияләү.
4. Әдәбият укыту методикасының предметы:
А) әдәбият дәрәсләре һәм әдәбияттан сыйныфтан тыш эшләр.
Б) укучыларны әдәбият белеме нигезләре белән коралландыру, аларда эстетик һәм әхлакый идеаллар формалаштыру.
В) укучыларны әдәбият белеме нигезләре белән коралландыру, эстетик һәм әхлакый идеаллар формалаштыру процессы.
5. Әдәбият укыту методикасының объекты:
А) әдәбият дәрәсләре һәм әдәбияттан сыйныфтан тыш эшләр
Б) укучыларны әдәбият белеме нигезләре белән коралландыру һәм аларда эстетик һәм әхлакый идеаллар формалаштыру
В) укучыларны әдәбият белеме нигезләре белән коралландыру һәм белем бирү процессы
6. Беренче стабиль программа һәм дәрәсләкләр басылган ел:
А) 1925
Б) 1990
В) 1964
Г) 1932
7. Г.Тукай төзөгән хрестоматия:
А) "Әдәбият мөгаллиме"
Б) "Яңа кыйраәт"
В) "Әдәбият дәрәсләре"
Г) "Табигать серләре"
8. Татар теле һәм әдәбияты укытучыларының беренче Бөтенсоюз фәнни-гамәли конференциясе узган ел:
А) 1932; Б) 1964; В) 1925; Г) 1990.
9. Әдәбияттан дәрәслек авторы:
А) М. Зәкиев; Б) А. Әхмәдуллин; В)Ф. Сафиуллина; Г) С. Исмәгыйлова.
10. Әдәбият укыту теориясе һәм методикасы үсешенә мөһим өлеш керткән шәхесләрнең исемнәрен хронологик тәртиптә языгыз:
А) Ибраһим Хәлфин; Б) Шһәп Рамазанов; В) Альберт Яхин; Г) Каюм Насыри.
11. Мәктәптә әдәбият укыту методикасынан басылып чыккан иң соңгы китапның авторы:
А) Д.Ф. Заһидуллина; Б) Ә.З. Нигъмәтуллин; В) С.Г. Исмәгыйлова; Г) Ф.Ф. Исламов.
12. Күрсәтмәләлек төп принципка әверелгән укыту формасы:
А) практикүм; Б) экскурсия; В) әдәбият түгәрәге; Г) кереш дәрәсләр.
13. Укытучы файдаланган методик алымнар үзәнчәлегә белән билгеләнгән дәрәс тибы:
А) лекция дәрәсе; Б) биография өйрәнү дәрәсе; В) драма өйрәнү дәрәсе; Г) йомгаклау
14. Язучы биографиясен өйрәнү процессын иң мөһим компоненты:
А) хронологик таблица төзү; Б) язучының тормышы һәм ижаты юлындагы хәлиткәч этаплары һәм аларның сәбәп-нәтиҗәләрен танып белү. В) язучының әдәби мирасына бәя бирү.
15. Тарихи эчтәлекле материаллар белән (карталар, картиналар, документлар, документаль фильмнан кадрлар һ.б) тыгыз жиһазланып узарга тиеш булган дәрәс төре:
А) биография өйрәнү дәрәсе
Б) әдәби әсане өйрәнүгә укучыларны хәзәрләү дәрәсе
В) күзәтү төсендәге тема өйрәнү дәрәсе
Г) әсәргә анализ дәрәсе
16. Проблемалы аңлату методын кулланып уздырган дәрәс этаплары тиешле тәртипкә китерегез:
А) проблеманы укытучының чишүе
Б) кереш информация
В) проблеманы кую
Г) проблеманы чишү юлларын ачу.
17. Методларны укучыларның материалны үзләштерүдә мөстәкыйльлеге арта бару тәртибенә куегыз:

А) проблемалы аңлату; Б) эзлөнү-тикшерү; В) репродуктив; Г) өлөшчө эзлөнү-тикшерү.

18. Эдәбият укытуның шактый югары теоретик формасы:

А) экскурсия; Б) укытучы лекциясе; В) проблемалы укыту; Г) семинар.

19. Дәресең үстөрөшлө укыту этапларын тиешлө тәртипкә куегыз:

А) рефлексия һәм бәяләү

Б) "белмәү, белемнәр житмәү" ситуациясе тудыру

В) уку мәсьәләмен чишү.

20. Эдәбият укытуда яңа технологияләр системасын тәшкил итә:

А) уку конференцияләре

Б) үстөрөшлө укыту

В) укучыларның әдәби ижат итү сәләтен үстөрү

Г) укучыларны әдәбият һәм сәнгать яңалыклары белән таныштыру.

21. Кайсы төшенчәне методик система дип санар идең?

А) укучылар сөйләмә; Б) дәрәслек өстендә эш; В) йомгаклау дәресе; Г) сәнгатьле уку.

22. Укучыларның бәйләнешлө сөйләмән үстөрү алымы:

А) сүзлек өстендә эш

Б) әсәр эчтшлеген мөмкин кадәр образлы итеп сөйләү

В) укучыларда әдәби: теоретик төшенчәләр формалаштыру

Г) дәрәслек материалларын эчтән уку һәм план төзү.

23. Укучыларның әдәбияттан белем һәм күнекмәләренә билге куюда төп таләп:

А) бәяләү нормаларына нигезләнү

Б) индивидуаль якин килү

В) жибөрөлгән ялгышларның санын исәпкә алу

Г) белемнәрнең аңлы үзләштерелү

24. Укучылар сөйләмән өзәр әдәби үрнәкләр белән баету алымы:

А) әңгәмә; Б) чагыштыру; В) эпизодларга анализ; Г) ятлау

25. Укучыларны сәнгатьле укырга өйрәтүдә хәлиткәч юл:

А) әңгәмә

Б) уку тизлеген үстөрү

В) әсәргә анализ үткөрү

Г) укытучы сөйләмә

26. Әдәби әсәргә анализ дәрәсенәң бер төрә:

А) әсәрнең тарихи жирлеген ачыклау

Б) әсәрнең тормыш материалына конкретлык кертү

В) геройларга характеристика

Г) пейзаж турында төшенчә һәм аның әсәрдә тоткан урынына аңлатма

27. Әдәби әсәр өйрәнүнең төп этабы:

А) әдәби-теоретик төшенчәләр танып белү

Б) әсәргә анализ ясау

В) эчтәлек сөйләү

Г) план төзү

28. Әдәби әсәргә анализ дәрәсенәң төзелешен оптималь тәртипкә китерегез:

А) уку

Б) сүзлек өстендә эш

В) әсәрнең сәнгатьчө үзенчәлегенә карата нәтижәгә килү

Г) әсәргә анализ

Д) әсәрне зиянгә алырга укучыларны хәзерләү.

29. Өйдә укылган әдәби әсәргә анализ дәрәсенәң этапларын оптималь тәртипкә китерегез:

А) әдип образының әсәрдә тоткан урынын билгеләү

Б) әсәрнең төп фикерен ачыклау

В) әсәр эчтәлегенәң аңлату дәрәжәсен ачкау

Г) әсәрнең сюжет сызыгын төзү һәм аның төп борылышларын билгеләү, ул урыннарны уку

30. Әдәби әсәргә анализ ясау методды:

А) проблемалы аңлату

Б) әсәрне өлөшләргә бүлү һәм һәр өлөшне исемләү

В) аңлашылмаган сүзләргә синонимнар туплау

Г) проблемалы

31. Әдәби әсәргә анализ ясау алымы:

А) әсәрнең сүз сәнгате үрнәгә булганлыгын исәпкә алу

Б) сынландыру турында төшенчә бирү

В) чагыштыру

Г) Эдипнең тормыш юлын һәм ижатын чагылдырган хронологик таблица төзү

32. Лирик әсәр өйрәнүдә максатка ярашлы булганы:

- А) образлар системасына таяну
- Б) сюжет-композициясен исәпкә алу
- В) сәнгатьле уку
- Г) чагыштыру

33. Проза әсәрен өйрәнүдә максатка ярашлы булганы:

- А) әсәрнең сюжет: композициясенә нигезләнү
- Б) образлар системасын күз уңында тоту
- В) сәнгатьле уку
- Г) музей материалларыннан файдалану

34. Укучыларның әдәби ижат сәләтен үстерүдә системалы форма:

- А) индивидуаль консультацияләр
- Б) әдәбият дәресе
- В) әдәби ижат түгәрәге
- Г) әңгәмә

35. Сыйныфтан тыш эшләрнең иң дәвамлы һәм мөҗбүри формасы:

- А) әдәбият атналыгы
- Б) әдәбият түгәрәге
- В) укучыларның сыйныфтан тыш укулары белән җитәкчелек итү
- Г) юбилей бәйрәмнәре

36. Әдәбияттан сыйныфтан тыш эшләрнең фәнни: гамәли формасы:

- А) китап атналыклары
- Б) әдәбият түгәрәге
- В) укучыларның сыйныфтан тыш укулары белән җитәкчелек итү
- Г) әдәби бәйрәмнәр

Тест2.

1. Татар теле буенча мәктәптә өйрәнелә торган материалның эчтәлеген һәм аның характерын билгели торган фән - ... .

2. Укучыларга татар теле буенча бирелә торган белем һәм күнекмәләрнең эчтәлеген һәм күләмен алдан билгели торган дәүләт документы - ... .

3. Мәктәптә уку-тәрбия процессын оештыруның төп формасы - ... .

4. Уку-укыту формасының дәвамы - ... .

5. Укытуну оештыру формасы:

- 1) коллектив эшчәнлек;
- 2) фронталь эшчәнлек;
- 3) экскурсия.

6. Укыту формасы:

- 1) коллектив эшчәнлек;
- 2) экскурсия;
- 3) татар теле түгәрәге.

7. Дәрес формасы:

- 1) лекция;
- 2) индивидуаль эшчәнлек;
- 3) төркемләп эшчәнлек.

8. Укыту методы:

- 1) сөйләү;
- 2) күзәтү һәм нәтиҗә ясау;
- 3) программа.

9. Укыту алымы:

- 1) терәк схема;
- 2) таблица төзү;
- 3) тематик план.

10. Укыту чарасы:

- 1) грамматик уен;
- 2) дәреслек;
- 3) экскурсия.

11. Яңа материалны өйрәнү - ...

- 1) дәрес төре;

2) укытуны оештыру формасы;

3) дәрес тибы.

12. Актуальләштерү - ...

1) дәрес төре;

2) дәрес этабы;

3) дәрес тибы.

13. Яңа теманы аңлату - ...

1) дәрес төре;

2) дәрес этабы;

3) дәрес тибы.

14. Сөйләүгә нигезләнган укыту методы:

1) әңгәмә;

2) экскурсия;

3) грамматик анализ.

15. Күрсәтмәләккә нигезләнган укыту методы:

1) ижади эш;

2) экскурсия;

3) аңлату.

16. Укытуның гамәли методы:

1) күнегү;

2) экскурсия;

3) лекция.

17. Грамматик таблицалар - ...

1) укыту алымы;

2) күрсәтмәләк;

3) укыту методы

18. Татар теле дәрәсләрендә кулланылырга тиешле төп дидактик принцип:

1) материалның аңлаешлы булуы;

2) фәнниклек, системалылык, эзлеклелек һәм дәвамчылык;

3) укучыларга дифференциаль һәм индивидуаль якин килү.

19. Фонетик күнегүне аерып күрсәтегез.

1) туры һәм күчерелмә мәгънәдәге сүзләр белән жөмлөләр төзеп язарга.

2) әдәби әсәрләрдән фразеологизмнар булган биш жөмлө күчереп алырга.

3) калын һәм нечкә сузыклары булган сүзләргә ике баганага язарга.

20. Лексик күнегүне аерып күрсәтегез.

1) бирелгән өзектән тарихи сүзләргә күчереп алырга.

2) исемнәргә морфологик анализ ясарга

3) рәсем буенча кечкенә хикәя төзеп язарга.

21. Морфологик күнегүне аерып күрсәтегез.

1) бирелгән исемнәргә кулланып диалог төзәргә.

3) бирелгән сүзләргә аваз-хәрәф составын күрсәтергә.

4) бирелгән жөмлөгә синтаксик анализ ясарга.

22. Синтаксик күнегүне аерып күрсәтегез.

1) схема буенча жөмлөләр төзәргә.

2) бирелгән сүзләргә аваз-хәрәф составын күрсәтергә.

3) ялгызлык һәм уртаклык исемнәргә ике баганага аерып язарга.

23. Дәрәс этапларының рәтөн дәрәс билгеләгез.

1) оештыру, актуальләштерү, яңа теманы аңлату, яңа теманы ныгыту, йомгаклау, өй эше бирү, билгә кую;

2) оештыру, яңа теманы аңлату, актуальләштерү, яңа теманы ныгыту, өй эше бирү, йомгаклау, билгә кую.

3) оештыру, өй эшен тикшерү, яңа теманы аңлату, яңа теманы ныгыту, актуальләштерү, өй эше бирү, йомгаклау, билгә кую.

24. Татар теленнән дәрәстән тыш эш:

1) татар теле түгәрәге;

2) практикum;

3) эшлекле уен.

25. Сөйләм эшчәнлегә төре - ...

1) тыңлап аңлау;

2) күзәтү;

3) нәтижә ясау.

26. Уку - ...

- 1) сөйләм эшчәнлегә;
- 2) класстан тыш эш;
- 3) укуыту чарасы

27. Укучылар эшчәнлеген активлаштыру һәм интенсификаштыруга нигезлэнгән педагогик технология:

- 1) уен технологиясе;
- 2) компьютер технологиясе;
- 3) терек схемалар кулланып алга китеп укуыту технологиясе.

28. Уку процессын оештыру һәм идарә итүнең нәтижәләгән нигезлэнгән педагогик технология:

- 1) уен технологиясе;
- 2) компьютер технологиясе;
- 3) аралашуга өйрәтү технологиясе.

29. Интенсив белем бирү технологиясе:

- 1) уку процессын оештыру һәм идарә итүнең нәтижәләгән нигезлэнгән педагогик технология;
- 2) укучылар эшчәнлеген активлаштыру һәм интенсификаштыруга нигезлэнгән педагогик технология.

30. Проблемалы укуыту технологиясе:

- 1) уку процессын оештыру һәм идарә итүнең нәтижәләгән нигезлэнгән педагогик технология;
- 2) укучылар эшчәнлеген активлаштыру һәм интенсификаштыруга нигезлэнгән педагогик технология.

31. Татар теле дәрәслеге авторы:

- 1) М. Зәкиев
- 2) А. Әхмәдуллин
- 3) Ф. Исламов

32. Методларны укучыларның материалны үзләштерүдә мөстәкыйльлеге арта бару тәртибенә куегыз:

- 1) проблемалы аңлату
- 2) эзләнү-тикшерү
- 3) репродуктив
- 33) Әдәбият укуытуның шактый югары теоретик формасы:

- 1) экскурсия
- 2) укуытучы лекциясе
- 3) проблемалы укуыту
- 34) Дәрәсленң үстерешле укуыту этапларын тиешле тәртипкә куегыз:

- 1) рефлексия һәм бәяләү
- 2) "белмәү, белемнәр житмәү" ситуациясе тудыру
- 3) уку мәсьәләсен чишү.

35. Татар теле укуытуда яңа педагогик технологияләр системасын төшкел итә:

- 1) уку конференцияләре
- 2) үстерешле укуыту
- 3) укучыларның ижади сәләтен үстерү
- 36) Укучыларның бәйләнешле сөйләмен үстерү алымы:

- 1) сүзлек өстендә эш
- 2) монолог
- 3) укучыларда теоретик төшенчәләр формалаштыру
37. Укучыларның ижади сәләтен үстерүдә системалы форма:

- 1) индивидуаль консультацияләр
- 2) татар теле дәрәсе
- 3) татар теле түгәрәге
38. Сыйныфтан тыш эшләрнең иң давамлы һәм мөҗбүри формасы:

- 1) туган тел атналыгы
- 2) татар теле түгәрәге
- 3) йола бәйрәмнәре
39. Әдәбияттан сыйныфтан тыш эшләрнең фәнни-гамәли формасы:

- 1) татар теле атналыклары
- 2) татар теле түгәрәге
- 3) конференцияләр
40. Яңа федераль дөүләт белем бирү стандартларының мөһим юнәлеше:

- 1) укучыларның логик фикерләү сәләтен үстерү;
- 2) укучыларда универсаль уку гамәлләрен формалаштыру;
- 3) укучыларда өстәмә белем чыганакалары белән эшли белү күнекмәләрен камилләштерү.

41. Шәхси (әхләкый) универсаль уку гамәлләре:

- 1) һөнәрәңне дәрәс сайлау, җәмгыятьтә үз җурыныңны табу;
  - 2) уку эшчәнлегеңне аңлап оештыру, максат кую, планлаштыру;
  - 3) тел нормаларын саклап, диалог, монолог төзи белү.
42. Регулятив уку универсаль гамәлләре:
- 1) укылган текст буенча кирәкле мәгълүматны аерып ала белү;
  - 2) әңгәмәдәшең белән контакт урнаштыра алу, тыңлый белү;
  - 3) үз эшенә контроль ясай, бәя бирә алу.
44. Коммуникатив универсаль уку гамәлләре:
- 1) сорау куя, җавап бирә белү;
  - 2) вакытлы матбугат телен аңлау, чагыштыру, гомумиләштерү;
  - 3) әхлакый кагыйдәләрдә ориентлашу, аларны үтәүнең мөһүмдәлеген аңлау.
45. Танып-белү универсаль уку гамәлләре:
- 1) уку эшчәнлегендә эзлеклелек булдыру;
  - 2) проблемалар кую, эзләнү характерындагы мәсьәләләрне мөстәкыйль чишү;
  - 3) өйрәнелгән материал буенча мәгълүмат бирә алу.
46. Дәрәстә шәхси универсаль уку гамәлләрен формалаштыру:
- 1) ижади биремле күнегүләр эшләү;
  - 2) төрле таблицалар белән эшләү;
  - 3) өстәмә чыганаклардан мәгълүмат эзләү;
47. Дәрәстә регулятив универсаль уку гамәлләрен формалаштыру:
- 1) вакыйгаларга үзбәя бирү;
  - 2) төркемнәрдә эш (кроссворд төзү);
  - 3) контроль сорауларга җавап бирү.
48. Дәрәстә танып-белү универсаль уку гамәлләрен формалаштыру:
- 1) картинада, рәсемнәрдә аермалыкларны табу;
  - 2) хаталарны төзәтеп язу;
  - 3) иптәшеңнең эшенә бәяләмә язу.
49. Дәрәстә коммуникатив универсаль уку гамәлләрен формалаштыру:
- 1) хикәя төзү, рәсемнәрне, предметларны телдән сурәтләү.
  - 2) дәрәснә йомгаклауда катнашу;
  - 3) терек схемалар төзү.
50. Рус һәм башка милләт балаларын татар теленә өйрәтүдә уңышлы кулланыла торган педагогик технология:
- 1) проектлар технологиясе;
  - 2) коммуникатив технология;
  - 3) компьютерлар технологиясе.
51. Укучыларның ижади сәләтен ачуга юнәлтелгән педагогик технология:
- 1) проектлар технологиясе;
  - 2) коммуникатив технология;
  - 3) компьютерлар технологиясе.
52. Татар теленнән беренче басма дәрәслек һәм уку ярдәмлеге авторы:
- 1) И. Гиганов;
  - 2) С. Хәлфин;
  - 3) К. Насыри.
53. Татар телен чит тел буларак өйрәтү буенча язылган монография авторы:
- 1) Р. А. Юсупов;
  - 2) Ф. Ф. Харисов;
  - 3) Ф. С. Сафиуллина.

Экзамен

Вопросы к экзамену:

1. Фән буларак мөктәптә татар телен укыту методикасы: әһәмияте, бурычлары әчтәлеге.
2. Мөктәптә уку-укыту предметы буларак әдәбият: әһәмияте, бурычлары, әчтәлеге.
3. Татар теле һәм әдәбияты укытуның гомумдидактик принциплары.
4. Татар теле һәм татар әдәбияты укыту методикасының кыскача тарихы.
5. Татар теле һәм әдәбияты укытуны планлаштыру. Эш программалары.
6. Рус телле балаларга татар теле укыту: коммуникатив технологиягә нигезләнгән дәрәсләрнең төзелеше, әчтәлеге.
7. Татар әдәбияты укыту ысуллары, алымнары, чаралары.
8. Татар теле укыту ысуллары, алымнары, чаралары.
9. Мөктәптә татар теле һәм әдәбияты дәрәсләре. Дәрәсләргә бүгенге таләпләр.
10. Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрендә предметара бәйләнеш.
11. Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрендә сүзлек өстендә эш.

12. Татар теленнән укучыларның белемнәрен исәпкә алу һәм бәяләү.
13. "Морфология" бүлеген укыту методикасы. Морфологик күнегүләр системасы. Морфологик анализ үткөрү методикасы.
14. Татар әдәбияты дәресләренең төрләре һәм төзелеше.
15. Татар теле дәресләренең типлары, формалары һәм төзелеше.
16. Татар теле дәресенең технологик картасы.
17. Татар әдәбияты дәресенең технологик картасы.
18. "Фонетика" бүлеген укыту методикасы. Фонетик күнегүләр системасы Фонетик анализ ясау методикасы.
19. "Лексика" бүлеген укыту методикасы. Лексик күнегүләр системасы. Лексик анализ үткөрү методикасы.
20. "Орфография" бүлеген укыту методикасы. Орфографик күнегүләр системасы. Сүзлекләр белән эшләү.
21. "Сүз төзелеше" бүлеген укыту методикасы. Аның грамматиканы үзләштерүдә, дәрес язу һәм сөйләм телен үстерүдә әһәмияте.
22. "Синтаксис" бүлеген укыту методикасы. Синтаксик күнегүләр системасы. Синтаксик анализ үткөрү методикасы.
23. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә яңа педагогик технологияләр.
24. Проектлар технологиясе. Квест-проект.
25. Уен технологиясенә корылган татар теле һәм әдәбияты дәресе.Квест- уен.
26. Үстерешле укыту технологиясенә нигезләнгән татар әдәбияты дәресе.
27. Коммуникатив технологиягә нигезләнгән дәресләр циклы.
28. Ситуатив күнегүләр, аларның төзелеше, эчтәлегә, дәрестә куллану.
29. Текст өстендә эш: эш төрләре, күнегүләр системасы.
30. Коммуникатив технология: лексиканы өйрәтү юллары.
31. Әдәби әсәрләргә анализлау дәресе: структурасы, метод-алымнар, эш төрләре.
32. Лирик әсәрләргә анализлау дәресләре.
33. Проза әсәрләргә анализлау дәресләре.
34. Эпик әсәрләргә анализлау дәресләре.
35. Драма әсәрләргә анализлау дәресләре.
36. Фольклор әсәрләргә анализлау дәресләре.
37. Татар теле һәм әдәбиятыннан укучыларның белемнәрен исәпкә алу һәм бәяләү.
38. Татар әдәбиятын укыту буенча методик әдәбият: авторлары, исеме, эчтәлегә.
39. Татар телен укыту буенча методик әдәбият: авторлары, исеме, эчтәлегә.
40. Татар теленнән класстан тыш эшләр: әһәмияте, эчтәлегә, оештыру принциплары.

6.4 Методические материалы, определяющие процедуры оценивания знаний, умений, навыков и (или) опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций

В КФУ действует балльно-рейтинговая система оценки знаний обучающихся. Суммарно по дисциплине (модулю) можно получить максимум 100 баллов за семестр, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов.

Для зачёта:

56 баллов и более - "зачтено".

55 баллов и менее - "не зачтено".

Для экзамена:

86 баллов и более - "отлично".

71-85 баллов - "хорошо".

56-70 баллов - "удовлетворительно".

55 баллов и менее - "неудовлетворительно".

Форма контроля	Процедура оценивания знаний, умений, навыков и (или) опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций	Этап	Количество баллов
Семестр 6			
Текущий контроль			
Устный опрос	Устный опрос проводится на практических занятиях. Обучающиеся выступают с докладами, сообщениями, дополнениями, участвуют в дискуссии, отвечают на вопросы преподавателя. Оценивается уровень домашней подготовки по теме, способность системно и логично излагать материал, анализировать, формулировать собственную позицию, отвечать на дополнительные вопросы.	1	15

Форма контроля	Процедура оценивания знаний, умений, навыков и (или) опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций	Этап	Количество баллов
Письменная работа	Обучающиеся получают задание по освещению определённых теоретических вопросов или решению задач. Работа выполняется письменно и сдаётся преподавателю. Оцениваются владение материалом по теме работы, аналитические способности, владение методами, умения и навыки, необходимые для выполнения заданий.	2	20
Презентация	Обучающиеся выполняют презентацию с применением необходимых программных средств, решая в презентации поставленные преподавателем задачи. Обучающийся выступает с презентацией на занятии или сдаёт её в электронном виде преподавателю. Оцениваются владение материалом по теме презентации, логичность, информативность, способы представления информации, решение поставленных задач.	3	15
Экзамен	Экзамен нацелен на комплексную проверку освоения дисциплины. Экзамен проводится в устной или письменной форме по билетам, в которых содержатся вопросы (задания) по всем темам курса. Обучающемуся даётся время на подготовку. Оценивается владение материалом, его системное освоение, способность применять нужные знания, навыки и умения при анализе проблемных ситуаций и решении практических заданий.		50
Семестр 7			
Текущий контроль			
Устный опрос	Устный опрос проводится на практических занятиях. Обучающиеся выступают с докладами, сообщениями, дополнениями, участвуют в дискуссии, отвечают на вопросы преподавателя. Оценивается уровень домашней подготовки по теме, способность системно и логично излагать материал, анализировать, формулировать собственную позицию, отвечать на дополнительные вопросы.	1	15
Творческое задание	Обучающиеся выполняют задания, требующие создания уникальных объектов определённого типа. Тип объекта, его требуемые характеристики и методы его создания определяются потребностями профессиональной деятельности в соответствующей сфере либо целями тренировки определённых навыков и умений. Оцениваются креативность, владение теоретическим материалом по теме, владение практическими навыками.	2	15
Тестирование	Тестирование проходит в письменной форме или с использованием компьютерных средств. Обучающийся получает определённое количество тестовых заданий. На выполнение выделяется фиксированное время в зависимости от количества заданий. Оценка выставляется в зависимости от процента правильно выполненных заданий.	3	20
Экзамен	Экзамен нацелен на комплексную проверку освоения дисциплины. Экзамен проводится в устной или письменной форме по билетам, в которых содержатся вопросы (задания) по всем темам курса. Обучающемуся даётся время на подготовку. Оценивается владение материалом, его системное освоение, способность применять нужные знания, навыки и умения при анализе проблемных ситуаций и решении практических заданий.		50

7. Перечень основной и дополнительной учебной литературы, необходимой для освоения дисциплины (модуля)

7.1 Основная литература:

1. Максимов Н.В. Урта мәктәптә татар теле укыту. Гади жәмлә синтаксисы: 7-11 сыйныф укытучылары өчен методик кулланма / Н.В.Максимов, З.В.Шәйхразиева. - Казан : Мәгариф, 2008. - 111б. - 45-00. [10экз.]
2. Мөхиярова Р.Х. Рус телендә сөйләшүче балаларга татар теле укыту. 8 нчы сыйныф : укытучылар өчен методик кулланма. - Казан : Мәгариф, 2008. - 79б. - 35-00. [13экз.]
3. Сафиуллина Ф.С. Рус телендә сөйләшүче балаларга татар теле укыту. 10 нчы сыйныф : укытучылар өчен методик кулланма / Ф.С.Сафиуллина К.С.Фәтхуллова, В.А.Яковлева. - Казан: Мәгариф, 2009. - 127б. - 35-00; 45-00. [17экз.]
4. Фәтхуллова К.С. Татарча сөйләшик=Давайте говорить по-татарски=Let`s speak tatar : уку әсбабы. - Казан : Татар.кит.нәшр., 2012. - 311б. - 183-00. [20экз.]
5. Харисов Ф.Ф. Татар теле: чит телле аудиториядә : Югары уку йортлары өчен уку әсбабы. Ике кисәктә. Беренче кисәк. - Казан : Мәгариф, 2009. - 231 б. - 145-00. [21экз.]
6. Хәйдәрова Р.З. Татар теле : Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәкт. 8 нче с-фы өчен д-лек(рус телендә сөйләшүче балалар өчен) / Р.З.Хәйдәрова, Р.Л.Малафеева. - Казан : Мәгариф, 2008. - 207б. - 110-00. [10 экз.]

7. Юсупова З.Ф. Учет особенностей родного языка учащихся при обучении русскому языку как неродному: учеб.-метод. пособие / каф. совр. рус. яз. и метод. препод. Казан. (Приволж.) федер. ун-та; З.Ф. Юсупова. - Казань: Казан. ун-т, 2013. - 60 с. -URI: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/27389>

7.2. Дополнительная литература:

- 1.Абрэхимова Я.Х Татар теленнән бэйләнешле сөйләм үстерү дәрәсләре (5-7кл.). -Казан: Мәгариф, 2003. -119 б. -[124 экз.]
- 2.Вәлиева Ф.С., Саттаров Г.Ф. Урта мәктәп һәм гимназияләрдә татар телен укыту методикасы. - Казан: Раннур, 2000. - 455 б.-[102 экз.]
- 3.Вәгыйзов С.Г., Вәлитова Р.Г Башлангыч мәктәптә татар теле методикасы. - Казан: Мәгариф, 2001. - 415 б. -[6 экз.]
- 4.Вәгыйзов С.Г. Кызыклы грамматика: Татар теленнән дидактик уеннар һәм мавыктыргыч күнегүләр. -Казан: Татар кит. нәшр.,1980. -184 б.-[28 экз.]
- 5.Сафиуллина Ф.С. Татар теленә өйрәтүнең фәнни-методик нигезләре. - Казан: Хәтер, 2001. - 432 б. -[59экз.]
- 6.Казыйханов В.С. Әхлак дәрәсләре: укытучылар, сыйныф житекчеләре һәм тәрбиячеләр өчен дәрәс эшкәртмәләре/ В.С.Казыйханов. - 3-басма. - ЯрЧаллы: 'Ижат' нәшр., 2001. - 239 б. [28 экз.]
7. Камаева Р.Б. Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрендә яңа педагогик алымнар. - Алабуга, 2010. - 106 б.-[5 экз.]
- 8.Новые педагогические информационные технологии в системе образования: учебн. пособие для студ. пед.вузов и системы повыш. квалиф. пед.кадров/ под ред. Е.С.Полат. 2-е изд. стереотип. - М.: Изд.Центр 'Академия', 2005. - 272 с. [20 экз.]
- 9.Новые педагогические информационные технологии в системе образования: учебн. пособие для студ. пед.вузов и системы повыш. квалиф. пед.кадров/ под ред. Е.С.Полат. 4-е изд. стереотип. - М.: Изд.Центр 'Академия', 2009. - 272 с. [5 экз.]
10. Татар грамматикасы:өч томда.Т.2.Морфология /Баш ред. М.З.Зәкиев. - М.: Инсан- Фикер, 2002. - 488 б.-[95 экз.]
- 11.Хужияхмәтов Ә.Н. Педагогика: Югары һәм махсус уку йортлары өчен дәрәслек. - Казан: Мәгариф, 2004. -543 б.-[12 экз.]
- 12.Харисов Ф. Ф. Полингваль белем бирү шартларында татар теле һәм әдәбияты укытучысының һөнәри үсеше һәм үзлегеннән белем алу системасы/Ф.Ф.Харисов //Татарское языкознание в контексте Евразийской гуманитарной науки: Материалы Международной научно-практической конференции (Казань, 1-4 ноября 2016 г.). - С. 365-371.- URI: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/109405>
- 13.Харисова Ч.М. Компетентностный подход в обучении родному языку/ Ч.М. Харисова //Модернизация педагогического образования : Сборник научных трудов Международного форума (Казань, 3-5 июня 2015 г.). - С. 289-293 URI: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/29882>
- 14.Шаймарданова Г. А. Татар теленә чит тел буларак өйрәтүгә индивидуальләштерү технологиясенә йогынтысы/ Г.А. Шаймарданова//Татарское языкознание в контексте Евразийской гуманитарной науки: Материалы Международной научно-практической конференции (Казань, 1-4 ноября 2016 г.). - С. 438-440. - URI: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/109370>

8. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети "Интернет", необходимых для освоения дисциплины (модуля)

Камаева Р.Б., Мөхәммәтжанова А.Х.. Федераль дәүләт белем бирү стандартларын тормышка ашыруда татар теле һәм әдәбияты укытучысына фәнни-методик ярдәм - [https://edu.tatar.ru/upload/images/files/22\(23\).pdf](https://edu.tatar.ru/upload/images/files/22(23).pdf)

Камаева Р.Б.Татар теленә өйрәтүдә заманча педагогик технологияләр - <http://magarif-uku.ru/teachers-room/tatar-telene-ojjetude-zamancha-pedago/>

Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрен модельләштерүдә заманча педагогик технологияләр (эш тәҗрибәсеннән)/төз. А.Х. Мөхәммәтжанова, Р.Б.Камаева - [https://edu.tatar.ru/upload/images/files/5\(75\).pdf](https://edu.tatar.ru/upload/images/files/5(75).pdf)

9. Методические указания для обучающихся по освоению дисциплины (модуля)

Вид работ	Методические рекомендации
лекции	Лекция является главным звеном дидактического цикла обучения. Ее цель - формирование ориентировочной основы для последующего усвоения студентами учебного материала. На лекциях студентам необходимо осмысленно воспринимать материал, делать краткие записи, задавать вопросы в случае непонимания отдельных положений, т.е. работать в интерактивном режиме с лектором.

Вид работ	Методические рекомендации
практические занятия	Для подготовки к практическим занятиям необходимо рассмотреть контрольные вопросы и разобрать задания, обратиться к рекомендуемой учебной литературе; необходимо стремиться не к заучиванию материала лекции или учебника, а к его осмыслению, попытке связать изучаемый материал со знаниями из области литературоведения и лингвистики, истории языка и литературы и др.
самостоятельная работа	Самостоятельная работа студентов по курсу направлена на закрепление и углубление знаний, полученных на лекционных и семинарских занятиях, а также на развитие у студентов творческих навыков, инициативы, умения организовывать свое время. При выполнении плана самостоятельной работы студенту необходимо не только прочитать теоретический материал в учебниках и учебных пособиях, указанных в библиографических списках, но и планомерно развивать оперативную память, совершенствовать умения работать со справочными материалами, включая электронные источники.
презентация	<p>Общие правила оформления презентаций</p> <p>Общие требования: На слайдах должны быть только тезисы, ключевые фразы и графическая информация. Количество слайдов должно быть не более 20. При докладе рассчитывайте, что на один слайд должно уходить в среднем 1,5 минуты. Не стоит заполнять слайд большим количеством информации. Правила шрифтового оформления. Рекомендуется использовать шрифты с засечками (Georgia, Palatino, Times New Roman). Размер шрифта: 24-54 пункта (заголовок), 18-36 пунктов (обычный текст). Курсив, подчеркивание, жирный шрифт, прописные буквы используются для смыслового выделения ключевой информации и заголовков. Не рекомендуется использовать более 2-3 типов шрифта. Основной текст должен быть отформатирован по ширине, на схемах - по центру. Цветовая гамма должна состоять не более чем из 2 цветов и выдержана во всей презентации. Основная цель - читаемость презентации. Желателен одноцветный фон неярких пастельных тонов (например, светло-зеленый, светло-синий, бежевый, светло-оранжевый и светло-желтый). Цвет шрифта и цвет фона должны контрастировать (текст должен хорошо читаться, белый текст на черном фоне читается плохо). Оформление презентации не должно отвлекать внимания от её содержания.</p> <p>Графическая информация: рисунки, фотографии, диаграммы должны быть наглядными и нести смысловую нагрузку, сопровождаться названиями; изображения (в формате jpg) лучше заранее обработать для уменьшения размера файла; размер одного графического объекта - не более 1/2 размера слайда; соотношение текст-картинки - 2/3 (текста меньше чем картинок). Анимацию использовать только в случае необходимости.</p>
устный опрос	<p>При подготовке к устному опросу необходимо рассмотреть контрольные вопросы и разобрать задания, обратиться к рекомендуемой учебной литературе; необходимо стремиться не к заучиванию материала лекции или учебника, а к его осмыслению, попытке связать изучаемый материал со знаниями из области литературоведения и лингвистики, истории языка и литературы и др.</p> <p>- необходимо изложить основные аспекты проблемы не только грамотно, но и в соответствии с той или иной логикой (хронологической, тематической, событийной и др.).</p>
письменная работа	Письменная работа студентов по курсу направлена на закрепление и углубление знаний, полученных на лекционных и семинарских занятиях, а также на развитие у студентов творческих навыков, инициативы, умения организовывать свое время. При выполнении работы студенту необходимо не только прочитать теоретический материал в учебниках и учебных пособиях, указанных в библиографических списках, но и планомерно развивать оперативную память, совершенствовать умения работать со справочными материалами, включая электронные источники.
экзамен	Подготовка к экзамену должна осуществляться на основе лекционного материала, материала практических занятий с обязательным обращением к основным учебникам по курсу. Необходимо рассмотреть контрольные вопросы и разобрать задания, обратиться к рекомендуемой учебной литературе. Экзамен нацелен на комплексную проверку освоения дисциплины, проводится в устной, письменной или компьютерной форме. Оценивается владение материалом, его системное освоение, способность применять нужные знания, навыки и умения при анализе проблемных ситуаций и решении практических заданий.
тестирование	Тестирование проходит в письменной форме или с использованием компьютерных средств. Обучающийся получает определённое количество тестовых заданий. На выполнение выделяется фиксированное время в зависимости от количества заданий. Оценка выставляется в зависимости от процента правильно выполненных заданий.

Вид работ	Методические рекомендации
творческое задание	Творческое задание студентов по курсу направлено на закрепление и углубление знаний, полученных на лекционных и семинарских занятиях, а также на развитие у студентов творческих навыков, инициативы, умения организовывать свое время. При подготовки и выполнении работы студенту необходимо не только прочитать теоретический материал в учебниках и учебных пособиях, указанных в библиографических списках, но и планомерно развивать оперативную память, совершенствовать умения работать со справочными материалами, включая электронные источники

10. Перечень информационных технологий, используемых при осуществлении образовательного процесса по дисциплине (модулю), включая перечень программного обеспечения и информационных справочных систем (при необходимости)

Освоение дисциплины "Методика обучения (1 профиль)" предполагает использование следующего программного обеспечения и информационно-справочных систем:

Операционная система Microsoft Windows Professional 7 Russian

Пакет офисного программного обеспечения Microsoft Office 2010 Professional Plus Russian

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "ZNANIUM.COM", доступ к которой предоставлен обучающимся. ЭБС "ZNANIUM.COM" содержит произведения крупнейших российских учёных, руководителей государственных органов, преподавателей ведущих вузов страны, высококвалифицированных специалистов в различных сферах бизнеса. Фонд библиотеки сформирован с учетом всех изменений образовательных стандартов и включает учебники, учебные пособия, учебно-методические комплексы, монографии, авторефераты, диссертации, энциклопедии, словари и справочники, законодательно-нормативные документы, специальные периодические издания и издания, выпускаемые издательствами вузов. В настоящее время ЭБС ZNANIUM.COM соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего образования (ФГОС ВО) нового поколения.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе Издательства "Лань", доступ к которой предоставлен обучающимся. ЭБС Издательства "Лань" включает в себя электронные версии книг издательства "Лань" и других ведущих издательств учебной литературы, а также электронные версии периодических изданий по естественным, техническим и гуманитарным наукам. ЭБС Издательства "Лань" обеспечивает доступ к научной, учебной литературе и научным периодическим изданиям по максимальному количеству профильных направлений с соблюдением всех авторских и смежных прав.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "Консультант студента", доступ к которой предоставлен обучающимся. Многопрофильный образовательный ресурс "Консультант студента" является электронной библиотечной системой (ЭБС), предоставляющей доступ через сеть Интернет к учебной литературе и дополнительным материалам, приобретенным на основании прямых договоров с правообладателями. Полностью соответствует требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего образования к комплектованию библиотек, в том числе электронных, в части формирования фондов основной и дополнительной литературы.

11. Описание материально-технической базы, необходимой для осуществления образовательного процесса по дисциплине (модулю)

Освоение дисциплины "Методика обучения (1 профиль)" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

12. Средства адаптации преподавания дисциплины к потребностям обучающихся инвалидов и лиц с ограниченными возможностями здоровья

При необходимости в образовательном процессе применяются следующие методы и технологии, облегчающие восприятие информации обучающимися инвалидами и лицами с ограниченными возможностями здоровья:

- создание текстовой версии любого нетекстового контента для его возможного преобразования в альтернативные формы, удобные для различных пользователей;
- создание контента, который можно представить в различных видах без потери данных или структуры, предусмотреть возможность масштабирования текста и изображений без потери качества, предусмотреть доступность управления контентом с клавиатуры;
- создание возможностей для обучающихся воспринимать одну и ту же информацию из разных источников - например, так, чтобы лица с нарушениями слуха получали информацию визуально, с нарушениями зрения - аудиально;
- применение программных средств, обеспечивающих возможность освоения навыков и умений, формируемых дисциплиной, за счёт альтернативных способов, в том числе виртуальных лабораторий и симуляционных технологий;
- применение дистанционных образовательных технологий для передачи информации, организации различных форм интерактивной контактной работы обучающегося с преподавателем, в том числе вебинаров, которые могут быть использованы для проведения виртуальных лекций с возможностью взаимодействия всех участников дистанционного обучения, проведения семинаров, выступления с докладами и защиты выполненных работ, проведения тренингов, организации коллективной работы;
- применение дистанционных образовательных технологий для организации форм текущего и промежуточного контроля;
- увеличение продолжительности сдачи обучающимся инвалидом или лицом с ограниченными возможностями здоровья форм промежуточной аттестации по отношению к установленной продолжительности их сдачи:
- продолжительности сдачи зачёта или экзамена, проводимого в письменной форме, - не более чем на 90 минут;
- продолжительности подготовки обучающегося к ответу на зачёте или экзамене, проводимом в устной форме, - не более чем на 20 минут;
- продолжительности выступления обучающегося при защите курсовой работы - не более чем на 15 минут.

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВО и учебным планом по направлению 44.03.05 "Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)" и профилю подготовки Родной язык и литература, иностранный язык .